

Sabro Korsvejskole 1954 til 1964

Hvad var det nu der skete, forud for opførelsen af Sabro Korsvejskole. Et forarbejde der stod på i årene fra ca. 1954 til indvielsen i 1964

Kommunalbestyrelsen, eller sognerådet som det almindeligvis blev benævnt, var godt klar over, at et eller andet skulle ske med hensyn til skolestrukturen i kommunen. De to skoler, henholdsvis i Faarup og Sabro, var ældre skoler der trængte til en alvorlig opstramning. Situationen var tilmed den, at nabokommunerne var præcis i samme situation. Hvis en ny skole skulle opføres med de faciliteter som tiden krævede, så kunne Sabro Faarup kommune næppe selv klare opgaven rent økonomisk. Derfor begyndte man nogle sonderinger i nærområderne, sonderinger man håbede på, kunne danne grundlag for et fællesskab til opførelse af en ny skole.

Den første kontakt som man vovede sig ud i, var en kontakt til Tilst Kasted kommune. Man vidste på forhånd godt, at deres skoler var så nogenlunde af samme standard, som skolerne i Sabro Faarup kommune. Tidsmæssigt befinder vi os i sidste halvdel af havtresserne. På det tidspunkt var Tilst Kasted kommune godt i gang med nogle udbygningsplaner for deres lokalområde. Man fornemmede også i Tilst Kasted kommune, at det var udbygningsplaner som ville fortsætte. Derfor takkede man nej til et fællesskab med Sabro Faarup kommune, med den begrundelse, at man kunne forudse en videre udbygning, og dermed en økonomi der kunne dække en selvstændig ny skole.

Samtidig med kontakten til Tilst Kasted kommune, havde man også kontakter til Borum Lyngby kommune. Det er sandsynligt, at Sabro Faarup kommunes strategi var med den bagtanke, at hvis Borum Lyngby ville være med sammen med Tilst, så kunne skolen blive placeret i Mundelstrup. Men alle havde åbenbart luret hinanden, for Borum Lyngby kommune havde allerede kontakter i gang til Sjelle - Herskind kommune. Svaret fra Borum Lyngbys naboer mod vest lød, at Sjelle Herskind kommune selv havde valgt at bygge skole. Kontakterne Sabro Faarup og Borum Lyngby kommuner imellem, munder nu ud i en henvendelse til deres fælles vestlige nabo, nemlig Lading kommune.

Lading kommune siger ja tak til at drøfte et eventuelt fælles skolesamarbejde med Sabro Faarup og Borum Lyngby kommuner. Men med denne konstellation, hvor Lading bliver tredje partner, svinder håbet naturligvis ind for de gode folk i Fårup, Mundelstrup og Kvottrup området, med hensyn til at få den nye fælles skole placeret i Fårup sogn.

Det skal her tilføjes, at alt mens skolepolitikken verserer i forskellige retninger, er der vedtaget en ny skolelov. Skoleloven af 1958 - Kravene i den nye skolelov er strammet betydeligt op. Der kræves nu, at der skal sikres plads til både 8. og 9. klassetrin, samt en overbygning til realklasse.

De tre kommuner, Sabro Faarup - Borum Lyngby og Lading, må nu betragtes som værende kæresterfolk. Økonomien er på plads, fordelingsnøglen kommunerne imellem er også på plads, men der bliver ingen giftermål, før man i fællesskab har fundet en placering for den nye skole.

Når Sabro Faarup kommune er den største af de tre kommuner og Mundelstrup tilmed er den største af fællesskabets landsbyer, så kan det naturligvis ikke overraske nogen, at Faarup sogns sognerødder foreslår skolen placeret i Mundelstrup. Mændene i øst havde forhåndsorienteret sig om, at den nye skole kunne ligge på Lars Niensens ejendom. (også kaldet Bette Lasses ejendom) nuværende adresse Gammel Viborgvej 152 De gode argumenter var, at børnene fra Borum - Lyngby og Sabro - Faarup kommuner kunne cykle til skolen, når skolen blev placeret i Mundelstrup.

Børnene fra Lading og Skjoldlev kunne i så fald benytte sig af den busforbindelse der var på Viborgvej og Stillingvej.

Placeringsforslaget fra Faarup sogn blev afprøvet, men kunne ikke samle flertal. Sognerødderne i øst gav ikke op, de havde forinden haft flere følehorn ude. Man foreslog nu at placere skolen der hvor betonfabrikken Dalton i dag ligger. Med denne placering vidste man, at man kunne få folkene fra Lyngby med. Lyngby sogneråd syntes nemlig det var en rigtig god ide. Problemet var bare, at det kunne Lyngby folkene ikke selv afgøre. I Borum Lyngby sogneråd, var der nemlig flertal af sognerådsmedlemmer fra Borum sogn.

Alt mens placeringsproblematikken verserede, havde Borum haft kontakt til Lading kommune, her kunne man hurtigt blive enige om at foreslå en tredje placering, nemlig ved Sabro Korsvej. Med denne placering kunne de to mindste kommuner nu, med et flertal

bestemme, at skolen skulle ligge ved Sabro Korsvej. Det var ikke Lyngbys favorit placering, men accepterede når det nu ikke kunne være anderledes. Placeringen ved Sabro Korsvej var hermed en realitet og mon ikke også det var den rigtige placering på det tidspunkt. At Lading kommune så på et senere tidspunkt blev koblet fra, var vel en skolepolitik mellem Lading og Hammel kommuner.

Det var allerede et projekt der havde kostet mange møder, mange og lange debatter, det havde også kostet nederlag. Men man kan vel sige, de kæmpede bravt og der blev opnået et resultat.

Det blev samtidig en landssensation, aldrig før i historien er det praktiseret, at tre kommuner i fællesskab er gået sammen om så stort et skoleprojekt. Officielt benævnes skolen efterfølgende for en forbundsskole. Uanset hvor mange nederlag der måtte indkasseres, så opnåede de tre kommuner respekt for deres indsats, også ud over egne kommunegrænser.

Da kærestetiden og bryllupsfestlighederne var overstået, blev der nedsat et byggeudvalg. Måske som et lille plaster på såret for Fårup sogn, blev det den siddende sognerådsformand for Sabro Fårup kommune Jens Holm Kvottrup, der blev formand for byggeudvalget. Det blev Arkitekterne fra Sahls tegnestue i Aarhus, der fik overdraget arkitektarbejdet. Tegnestuen udarbejdede tegningerne til skolen, som så skulle godkendes af de tre samarbejdende kommuner.

Som en sidebemærkning til det, der allerede er skrevet om de tre kommuners fællesskab, bør det i den forbindelse også nævnes, at det ikke er første gang de tre kommuner har indledt et samarbejde. I 1883 er den frastykkede del af Klostergården i Sabro til salg. Nærmere præciseret, gården hvor Sabro Lokalcenter ligger placeret i dag.

Det var i en tid hvor landkommunerne landet over, oprettede Fattiggårde i stor stil. På det tidspunkt tager de samme tre kommuner kontakt til hinanden, og i fællesskab køber de den frastykkede del af Klostergården og indretter den til fattiggård. Der blev gjort plads til ca. 40 fattiglemmer i stuehuset. Vi må formode, at der sandsynligvis ikke har været eneværelse til alle.

Om det har været en lige så stor bedrift i 1883 at købe en gård i fællesskab og indrette den som fattiggård, som det var at bygge en skole i fællesskab i 1964. Det kan vi naturligvis ikke vide noget om.

Men fakta er, at pladsen og gården man købte i 1883 lå der hvor Sabro Plejehjem ligger i dag og bliver fortsat brugt til pleje af mennesker, som ikke selv kan klare en almindelig hverdag. For øvrigt er det ikke de to eneste kendte tilfælde, hvor de tre kommuner har samarbejdet. Før kommunesammenlægningen i 1970, havde man også en fælles hjemmesygeplejeordning.

Den 4. december 1962 lå der et færdig og godkendt byggeprojekt til en Forbundsskole ved Sabro Korsvej. Den 15. januar 1962 var der licitation.

Murerarbejdet: Murermester Arne Mogensen Haldum.

Tømrerarbejdet: Tømmermester Andersen Holme.

Blikkenslagerarbejdet: Michelsen Hinnerup.

El arbejdet: Installatør Wind Mundelstrup.

Smedearbejdet: Smedemester Jensen Borum.

Snedkerarbejdet: Snedkermester S. Christensen Aarhus

Prisen på det samlede projekt, iflg. licitationen ca. kr. 3 millioner

Byggeudvalgets formand Jens Holm udtaler, at der skal ansættes 20 lærere. Der skal være plads til 400 elever, realskoleelever medregnet. Der blev dog kun ansat 16 lærere, heraf de 10 i forvejen var lærere på de nedlagte skoler.

Der skulle være 17 normalklasser, 2 klasser til særundervisning, samt et sløjtlokale, husgerningslokale, bibliotek, ungdomsskolelokale og forsamlingslokale. Der skulle være en stor skolegård og en cykelstald. Alle elever skulle cykle til skole. Undtaget var børn fra de tre yngste klasser fra yderområderne, de skulle transporteres i bus.

Der skulle nu vælges en skolekommission. Reglerne herfor var, at der skulle vælges 6 personer fra forældrekrædsen og sognerådene skulle vælge 7 - Poul Fuhlendorff Borum blev valgt som formand for skolekommissionen.

Det første skolekommissionen skulle tage sig af, var ansættelse af skoleinspektør og senere i samråd med inspektøren ansætte lærere. Inspektørstillingen blev opslået ledig og der viste sig mange ansøgere. Blandt andet var der to lokale lærere blandt ansøgerne. Det var lærer Holm fra Lading skole og lærer Nielsen fra Sabro skole, men man valgte en helt tredje. Der stod også i stillingsopslaget, at inspektørens løn var 22.500,-kr. årligt. Der stod tjenestebolig til rådighed, men der skulle betales husleje af boligen.

Det skulle vise sig senere, at skolesamarbejdet de tre kommuner imellem havde en dybere mening, men som ikke officielt blev refereret. Et skolesamarbejde som dette, ville absolut også kunne styrke en senere eventuel kommunesammenlægning, ifald dette skulle blive aktuelt.

Det væsentligste i denne beretning er hentet fra skolens jubilæumsskrift 1989

safa.lokhist